

Γιατί το σύστημα χρειάζεται την ανεργία;

Στην προσπάθεια να ανιχνευτεί και να αναλυθεί το ζήτημα της ανεργίας καθοριστικός είναι ο ρόλος-κλειδί που διαδραματίζει για το κεφάλαιο. Στη βάση του καπιταλιστικού συστήματος βρίσκεται η ανάγκη του για συνεχώς αυξανόμενη συσσώρευση κεφαλαίου. *«Η αδηφάγα αυτή ανάγκη παράγει διαρκώς, και μάλιστα σε σχέση με την έντασή της και την έκτασή της, ένα σχετικό δηλαδή για τις μέσες ανάγκες αξιοποίησης του κεφαλαίου, περίσσιο, επομένως περιττό ή πρόσθετο εργατικό πληθυσμό[...] ο υπερπληθυσμός αυτός γίνεται με τη σειρά του μοχλός της κεφαλαιοκρατικής συσσώρευσης, ή κι ακόμα όρος ύπαρξης του κεφαλαιοκρατικού τρόπου παραγωγής»*. Όσο περισσότερο εντατικοποιείται η εργασία και αυξάνεται ο όγκος της, όσο δηλαδή οι εργαζόμενοι οδηγούνται στην εξόντωση και στις εξαντλητικές απαιτήσεις παραγωγικότητας, τόσο αυξάνεται και αυτή η εφεδρεία των ανέργων που διατηρεί το σύστημα. Είναι ακριβώς αυτή η στρατιά που χρησιμοποιείται από το κεφάλαιο για να λειτουργήσει ως μοχλός πίεσης και να δημιουργήσει όρους ανταγωνισμού με τους εργαζόμενους ώστε να επιτυγχάνει τη διαρκή συρρίκνωση των δικαιωμάτων τους και την υποχρέωση υποταγής στις ορέξεις του.

Οι εγγενείς αντιφάσεις, όμως, που υπάρχουν στο καπιταλιστικό σύστημα είναι αυτές που πυροδοτούν και την κρίση του. Την κρίση που δημιουργεί το ίδιο το κεφάλαιο προσπαθεί να την ξεπεράσει με ακόμα μεγαλύτερη καταπίεση και εκμετάλλευση των εργαζομένων, δημιουργώντας ακόμα μεγαλύτερες στρατιές ανέργων, με αποτέλεσμα να βαθαίνει τους όρους της κρίσης. Βρισκόμαστε στην περίοδο που τα αδιέξοδα του μεγαλώνουν αλλά το αντίπαλο δέος, το εργατικό κίνημα είναι σε κατάσταση ήττας και αποσυγκρότησης. Όλες οι κατακτήσεις και τα δικαιώματα που κατάφερε να αποσπάσει με μεγαλειώδεις αγώνες την περίοδο που ο ταξικός συσχετισμός έγερνε προς το μέρος του, τώρα βρίσκονται στο στόχαστρο. Το κεφάλαιο διεξάγει λυσσαλέα επίθεση στο λαό και τη νεολαία προσπαθώντας να πάρει τα πάρει όλα πίσω. Η εκτίναξη της ανεργίας ήταν και είναι όπλο στη φαρέτρα του, εξυπηρετώντας το ρόλο που ιστορικά εξυπηρετεί. Αντιτάσσει τη φτώχεια και την εξαθλίωση ως προοπτική σ' όποιον δεν υποκύψει στην υποταγή.

Η στρατηγική απόφαση του καπιταλιστικού συστήματος να διαλύσει εκ βάθρων το δικαίωμα στη δουλειά, έχει ως αποτέλεσμα να γιγαντωθεί το ήδη οξυμένο πρόβλημα της ανεργίας. Ένα ζήτημα που χρειάζεται να αντιμετωπίζεται ως αναπόσπαστο κομμάτι των εργατικών διεκδικήσεων, της υπεράσπισης του δικαιώματος στην δουλειά, στον συνδικαλισμό και τις δημοκρατικές ελευθερίες. Η εμπέδωση από τη μεριά του λαού και της νεολαίας ότι η δουλειά δεν είναι δικαίωμα και δε μπορεί να παρέχεται “άνευ όρων” από το σύστημα, είναι ζωτικής σημασίας για την περαιτέρω υποταγή, εκμετάλλευση και καταπίεση των εργαζομένων. Η συνεχής απειλή της απόλυσης και ο εφιάλτης της ανεργίας και της φτώχειας δημιουργούν τη συνείδηση του εργαζόμενου-έρμαιο στις διαθέσεις του κεφαλαίου. Αποτελούν τον σταθερό εκβιασμό της εργοδοσίας προς κάθε εργαζόμενο που δείχνει τη διάθεση να υπερασπιστεί και διεκδικήσει τα δικαιώματά του απέναντι στον εργασιακό μεσαίωνα που νομοθετούν. Η όξυνση της ανεργίας είναι η σταθερή διέξοδος του κεφαλαίου όταν αποφασίζει να συμπιέσει τα εργατικά δικαιώματα προς τα κάτω.

Τα χαρακτηριστικά που διαμορφώνει η ανεργία

Η πραγματικότητα της ανεργίας τείνει να γίνει ο κανόνας και το μοτίβο της εργασιακής ζωής των νέων εργαζομένων. Βάση αποτελεί πλέον η ανεργία, η οποία διακόπτεται από μικρά διαλλείματα δουλειάς. Όλα τα μέτρα “ανάπτυξης” και στήριξης της επιχειρηματικότητας, τα διάφορα προγράμματα απασχόλησης, όπως τα 5μηνα, 8μηνα, 3μηνα, η επιδότηση προγραμμάτων απασχόλησης από την Ε.Ε. που οι εργαζόμενοι δεν αναγνωρίζονται ως εργαζόμενοι αλλά ως ωφελούμενοι και άρα δεν έχουν εργατικά δικαιώματα, τα voucher, η μαθητεία, η εκ περιτροπής εργασία και η ημιαπασχόληση, η απελευθέρωση των απολύσεων, η αξιολόγηση των εργαζομένων σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα είναι όλα μέτρα και μορφές εργασίας που ως στόχο τον νέο τύπο εργαζομένου. Αυτόν που διαμορφώνει η ρεβάνς του συστήματος και η ανεργία είναι βασικό του χαρακτηριστικό.

Τα χαρακτηριστικά που διαμορφώνει η ανεργία είναι πολύ βολικά για τις επιδιώξεις του συστήματος, τόσο σε ατομικό, όσο και σε συλλογικό επίπεδο. Ένας άνεργος βρίσκεται σταθερά αντιμέτωπος με το ουσιώδες ζήτημα της επιβίωσης, μόνος, συχνά χωρίς το δικαίωμα στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Βρίσκεται εκτός παραγωγικής διαδικασίας, μακριά από τους συναδέλφους του και τη δυνατότητα να διεκδικεί συλλογικά τα δικαιώματά του, να διαμορφώνει ταξική συνείδηση και να αντιλαμβάνεται τον εαυτό ως μέρος της παραγωγικής διαδικασίας. Η διαρκής αναζήτηση εργασίας μετατρέπεται πολύ εύκολα σε απελπισία, παραίτηση, απομόνωση και αυτοματαίωση. Συναισθήματα που απομακρύνουν τον άνεργο από τη διαδικασία της πάλης για το δικαίωμα του στη δουλειά και την πίστη ότι μπορεί να πάρει τη ζωή του στα χέρια του. Διαμορφώνει τη συνείδηση της υποχώρησης, της υποταγής στο αδιέξοδο που του σύστημα του παρουσιάζει ως μονόδρομο.

Η στρατιά των ανέργων, από την άλλη, λειτουργεί “επιμορφωτικά” και για τους εν ενεργεία εργαζόμενους, μιας και όλοι πρέπει να νιώθουν εν δυνάμει άνεργοι. Η κατάργηση της μόνιμης και σταθερής δουλειάς, η ανασφάλεια και η εργασιακή περιπλάνηση, η εμπέδωση της αναλωσιμότητας εξαναγκάζουν τους εργαζόμενους στη δουλειά χωρίς δικαιώματα (εξοντωτικά ωράρια, απλήρωτες υπερωρίες και μεροκάματα, ανασφάλιστη εργασία, μηδαμινά μέτρα προστασίας κ.α.). Το κεφάλαιο αναγνωρίζει πολύ καλά τη δυνατότητα του να χρησιμοποιεί την ανεργία και τις ουρές των ανέργων, που “περιμένουν πως και πως να δουλέψουν με οποιουσδήποτε όρους” ως δαμόκλειο σπάθι πάνω από τα κεφάλια εργαζομένων. Δημιουργείται, λοιπόν, μέσω της ανεργίας το μοντέλο του εργαζομένου που δε διεκδικεί, δεν αντιστέκεται αλλά υποκύπτει στους εκβιασμούς της εργοδοσίας. Δημιουργεί ανταγωνιστικούς δεσμούς με τους συναδέλφους τους που λειτουργούν ως απειλή. Θεωρεί τον εαυτό του φύσει και θέσει αναρμόδιο να παλέψει συλλογικά για τη ζωή και τα δικαιώματά του. Μιας και το σύστημα μέσω της ανεργίας του δίδαξε την έλλειψη της προοπτικής.

Τι έχουν να αντιμετωπίσουν οι άνεργοι

Το αδιέξοδο της αναζήτησης ατομικής λύσης στην ανεργία γίνεται εφιάλτης και εύφορο έδαφος για το κεφάλαιο να διασπάσει περαιτέρω τους εργαζόμενους και τους ανέργους. Η έλλειψη εμπιστοσύνης στους συλλογικούς αγώνες βάσει της αποσυγκρότησης του εργατικού κινήματος, η απογοήτευση μπροστά στην παντοδυναμία της εργοδοσίας, ο ανταγωνισμός και

η ανθρωποφαγία που παρουσιάζονται από το σύστημα ως δεξιότητες του εργαζομένου του 21^{ου} αιώνα χρησιμοποιούνται προκειμένου να πείσουν τους άνεργους ότι η δουλειά δεν είναι δικαίωμα αλλά προνόμιο. Προνόμιο αυτών κατάφεραν να επιβιώσουν στην εργασιακή και κοινωνική ζούγκλα, που απέδειξαν ότι δε θα σηκώσουν το κεφάλι για να ανατρέψουν την αντεργατική επίθεση που ξεδιπλώνεται, αυτούς που κατάφεραν να ανήκουν στην ελίτ που σπουδάζει εσαεί, ξεπερνώντας τους ταξικούς φραγμούς, για να δουλεύει με ολιγόμηνες συμβάσεις και μισθούς πείνας.

Η ευθύνη για την ανεργία μεταφέρεται πολύ έντεχνα από τον συλλογικό καπιταλιστή στην ατομική ευθύνη του κάθε άνεργου με το μακρύ και πάντα ανεπαρκές κυνήγι προσόντων. Προσόντα που απλώς χρησιμοποιούνται για να βάλουν φραγμούς στην καθολική πρόσβαση στο δικαίωμα στη δουλειά, τον εξ αρχής αποκλεισμό ανέργων από τη δουλειά, την καλλιέργεια της αυταπάτης της αξιοκρατίας και την διαμόρφωση ανέργων και εργαζομένων διαφορετικών ταχυτήτων, προκειμένου να μην αναμετρηθούν ποτέ από κοινού με τον ταξικό τους αντίπαλο, το καπιταλιστικό-ιμπεριαλιστικό σύστημα που διεξάγει την αντεργατική επίθεση.

Μια επιπρόσθετη δυσκολία κινηματικής και συλλογικής συγκρότησης και απάντησης, πέραν της συγκροτημένης επίθεσης από τη μεριά του κεφαλαίου και των πολιτικών εκφραστών του, είναι ότι οι άνεργοι δεν έχουν κοινά οικονομικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά μεταξύ τους. Δεν αποτελούν στρώμα ή τάξη. Δε μπορούν να συγκροτηθούν ως στρώμα με ενιαία χαρακτηριστικά. Στους άνεργους συγκαταλέγονται άνθρωποι που έχουν διαφορετικές αφετηρίες και προέρχονται από διαφορετικό υπόβαθρο και περιβάλλον, αυτοαπασχολούμενοι σε μικρές επιχειρήσεις που αναγκάστηκαν να κλείσουν, νέοι καθώς και απολυμένοι από εργοστάσια και επιχειρήσεις που κλείνουν σωρηδόν τα τελευταία χρόνια λόγω της ερημοποίησης και του ξεπουλήματος του πρωτογενούς τομέα, στη βάση του εξαρτημένου χαρακτήρα της ελληνικής αστικής τάξης.

Στην περίοδο, που το εργατικό και λαϊκό κίνημα βρίσκονται σε διάλυση και σε φάση πολύ κατώτερη των περιστάσεων, συνήθως η ανεργία οδηγεί στις απαντήσεις και τα αδιέξοδα που χτίζει το σύστημα. Η αντιδραστικοποίηση, η νομιμοποίηση του φασιστικού λόγου, η φασιστικοποίηση της δημόσιας και πολιτικής ζωής, η καταπάτηση στοιχειωδών και αυτονόητων δικαιωμάτων γίνονται πιο ανεκτά στα εξαθλιωμένα μικροαστικά στρώματα. Αντίστοιχα, αυτά γίνονται πιο διαχειρίσιμα και ελέγξιμα για την κυρίαρχη ιδεολογία. Ο βαθμός που θα καταφέρουν οι άνεργοι να συνδεθούν με το εργατικό και λαϊκό κίνημα έχει σχέση με την ήδη διαμορφωμένη πολιτική αντίληψη που ατομικά έχουν κατακτήσει, τα βιώματα, την πρότερη συμμετοχή στην ταξική πάλη, το βαθμό απογοήτευσης και εμπέδωσης του μονόδρομου της υποταγής.

Οι νέοι άνεργοι, που αποτελούν σημαντικό ποσοστό των ανέργων, δεν έχουν προλάβει να βρεθούν σε συνθήκες πάλης και διεκδίκησης σε χώρους δουλειάς. Βρίσκουν τα σωματεία σε περίοδο σήψης και αποσυγκρότησης. Δεν έχουν κατακτημένο στη συνείδηση τους ότι η δουλειά είναι αδιαπραγμάτευτο δικαίωμα. Δεν αναγνωρίζουν στο κίνημα και τη συλλογική πάλη τη διέξοδο αλλά εγκλωβίζονται στα ιδεολογήματα και την απογοήτευση που απλόχερα σκορπίζει το σύστημα.

Όσο, όμως κι αν τα χαρακτηριστικά των άνεργων διαφοροποιούνται, όσο δύσκολο κι αν είναι αυτός ο κόσμος να συναντηθεί και να συγκροτήσει την πάλη του, υπάρχει ένας ουσιώδης κοινός παρονομαστής για όλους, η καταπίεση και ο εμπαιγμός που βιώνουν από το σύστημα της εκμετάλλευσης. Παρά τη στάση και την προσωπική ιστορία του καθενός που βρέθηκε στην ανεργία, ενώ είναι ευκολότερη η παρέμβαση του συστήματος στην συνείδηση του, είναι δυσκολότερο να την εξαγοράσει, με την έννοια ότι η απομόνωση και ο εκτοπισμός από την παραγωγική διαδικασία, το “κλέψιμο” της ελπίδας και της προοπτικής μιας καλύτερης ζωής δημιουργεί μια βάση αμφισβήτησης του συστήματος. Και εδώ είναι το καίρια ερωτήματα που απασχολούν το κεφάλαιο και τους εκφραστές του, μιας εκτός από αξιοποίηση, τα γιγαντωμένα ποσοστά ανεργίας χρήζουν και διαχείρισης. Μέχρι ποιο σημείο η ανεργία είναι αξιοποιήσιμη; Σε ποιο σημείο η απελπισία και η απογοήτευση μετατρέπονται σε οργή και αγανάκτηση; Ποια είναι η λεπτή γραμμή που οδηγεί στην απαξίωση και αποστροφή του καπιταλιστικού συστήματος;

Η πάλη μας

Σ’ αυτό το σημείο, ορίζεται ο χαρακτήρας που χρειάζεται να έχει η πάλη μας ενάντια στην ανεργία. Είναι μια πάλη πολιτική, άμεσα συνδεδεμένη με το δικαίωμα στη δουλειά και την αναμέτρηση με τις πολιτικές που προσπαθούν το ξεθεμελιώσουν. Το δικαίωμα στη δουλειά πρέπει να θεωρείται αδιαπραγμάτευτο και καθολικό. Χρειάζεται να εμπεδωθεί ότι είναι κατακτημένο δικαίωμα και όχι παραχώρηση ή χάρη του καπιταλιστικού συστήματος. Το εργατικό και λαϊκό κίνημα, οι αγωνιστές, ο κόσμος της δουλειάς, οι άνεργοι πρέπει να έχουν καθαρό ότι τίποτα δε χαρίζεται από το σύστημα, όλα κατακτιούνται με αγώνες. Είναι κεντρικού πολιτικού χαρακτήρα η υπεράσπισή του, αφού κάθε βήμα πίσω χαράζει το δρόμο για ακόμα μεγαλύτερη επίθεση.

Με βάση την άμεση και ζωτική σύνδεση του ζητήματος της ανεργίας με τη δουλειά και την πολιτική της συντριβής των εργατικών δικαιωμάτων, είναι σημαντικό να αναπτυχθούν κοινοί αγώνες μεταξύ εργαζομένων και ανέργων. Η προοπτική της ανεργίας και της εξαθλίωσης βρίσκεται ήδη στην ημερησία διάταξη και στο μέλλον που επιφυλάσσει το κεφάλαιο και οι εκφραστές του για τον λαό και τη νεολαία. Γι’ αυτό ακριβώς το ζήτημα της ανεργίας χρειάζεται να είναι αναπόσπαστο κομμάτι και ζήτημα αιχμής του εργατικού κινήματος. Είναι προς διεκδίκηση η δυνατότητα των απολυμένων και των ανέργων να μη διαγράφονται από τα σωματεία τους, να μπορούν να αναπτυχθούν επιτροπές ανέργων σε επίπεδο εργασιακών χώρων και πρωτοβάθμιων σωματείων ώστε από κοινού να μπορούν έμπρακτα να οργανώσουν την πάλη τους για τη διεκδίκηση των δικαιωμάτων τους. Είναι απαραίτητη η δυνατότητα των ανέργων να εκφράζονται και να παρεμβαίνουν σε μαζικούς συνδικαλιστικούς χώρους προκειμένου να μπορούν να χτίσουν την αντιπαράθεση τους με το σύστημα της εκμετάλλευσης.

Η πάλη ενάντια στην ανεργία είναι άμεσα συνδεδεμένη και με την πάλη ενάντια στις απολύσεις. Στους εργατικούς αγώνες που αναπτύχθηκαν τα τελευταία χρόνια ενάντια σε απολύσεις εργαζομένων αναδεικνύονται και αποκαλύπτονται οι πραγματικές επιδιώξεις του κεφαλαίου και των κυβερνήσεων που το υπηρετούν. Η δυνατότητα της εργοδοσίας να

προχωρά σε εκδικητικές απολύσεις, να ασυδοτεί, να εκβιάζει και να προχωρά σε μαζικές απολύσεις ακόμα κι αν το κόστος της ανακύκλωσης εργαζομένων είναι μεγαλύτερο δείχνει την κατεύθυνση που βαδίζουν. Από την άλλη όμως αναδεικνύεται και η δυνατότητα των απολυμένων/ανέργων να αντισταθούν και να παλέψουν για το δικαίωμα τους στη μόνιμη και σταθερή δουλειά. Είναι σημαντική παρακαταθήκη η ουσιαστική και ενεργή συμμετοχή των απολυμένων/ανέργων σε αυτούς, του κομματιού δηλαδή των εργαζομένων που θέλουν να πετάξουν εκτός των συλλογικών διεκδικήσεων. Είναι σημαντική η εμπειρία τέτοιων αγώνων που μπορούν να προβάλουν το κοινό μέτωπο εργαζομένων-ανέργων και να πιέσουν σωματεία και συνδικαλιστικές ηγεσίες που παραδίδουν τα όπλα.

Ο χαρακτήρας της παρέμβασης ενάντια στην ανεργία είναι απαραίτητο να δίνει το ιδιαίτερο στίγμα της άποψης μας. Να ανοίγει μέτωπο στις λογικές της ήττας και του ρεφορμισμού, στις απόψεις που καλλιεργούν αυταπάτες και υποκύπτουν στα ιδεολογήματα της παραγωγικότητας, των προσόντων, της αξιοκρατίας. Να αντιπαρατίθεται στη γραμμή της συνδιαχείρισης και της επαναδιαπραγμάτευσης της καταπίεσης με συστημικούς όρους. Για τους άνεργους η ταξική συνεργασία και η κατανόηση της κρίσης του καπιταλισμού δεν είναι επιλογή. Ο αγώνας ενάντια στην ανεργία πρέπει να διεξάγεται στο πλαίσιο της ταξικής πάλης και με όρους ταξικής πάλης. Είναι καθήκον μας να είναι ξεκάθαρο ότι οι άνεργοι χρειάζεται να αναγνωρίσουν τα συμφέροντά τους στο πλευρό της εργατικής τάξης, στους κοινούς αγώνες με τους εργαζόμενους, στην αντίσταση στην επίθεση και τη διεκδίκηση των δικαιωμάτων τους στο πλαίσιο του εργατικού και λαϊκού κινήματος ενάντια στο κεφάλαιο και τους εκφραστές τους.

Όταν η πανδημία γίνεται ευκαιρία

Το κεφαλαίο, με την πλήρη στήριξη της κυβέρνησης της ΝΔ, βρήκε πολύ εύφορο το έδαφος που δημιουργήθηκε από την οικονομική κρίση λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού. Είναι το κεφάλαιο αυτό που κυρίως κάνει τις κρίσεις ευκαιρίες. Τα νούμερα μιλάνε από μόνα τους. Με στοιχεία του ΟΑΕΔ οι επίσημα εγγεγραμμένοι άνεργοι τον Ιούλιο του '20 στα μητρώα του ανήλθαν στους 1.040.852 από 893.310 τον Ιούλιο του '19 (προ πανδημίας), με ποσοστιαία αύξηση 16,52%, ενώ τον Ιούλιο του '21 παρέμειναν ιδιαίτερα ψηλά, στους 972.981. Από αυτούς δικαιούχοι του επιδόματος ανεργίας τον Ιούλιο του '21 ήταν μόλις 85.036, δηλαδή το 8,7% των ανέργων, ενώ μακροχρόνια άνεργοι τον Ιούλιο του '21 ήταν 567.244 (59,22%).

Η «αντικειμενικότητα» της κρίσης και της οικονομικής ύφεσης έδωσε στο κεφάλαιο το άλλοθι ώστε να οξύνει την επίθεση στα εργασιακά δικαιώματα, απολύοντας, από τις πρώτες κιόλας εβδομάδες της πανδημίας, τους εργαζόμενους κατά δεκάδες χιλιάδες και πετώντας εκτός δουλειάς ολόκληρους εργασιακούς κλάδους και τους εργαζόμενους τους. Το δυνατό τους χαρτί, το “καμάρι της ανάπτυξης και των επενδύσεων”, ο τριτογενής τομέας, και δη ο επισιτισμός-τουρισμός στον οποίο εργάζονται εποχικά εκατοντάδες χιλιάδες εργαζόμενοι, κατέρρευσε εν μία νυχτί, αφήνοντας στην ανεργία και την ανέχεια χιλιάδες.

Είναι η περίοδος που το κεφάλαιο και οι πολιτικοί εκφραστές του περνούν το ένα αντεργατικό μέτρο μετά το άλλο, που το δικαίωμα στην επιβίωση, όλων των ανέργων και όλων αυτών που απολύθηκαν με το πρόσχημα της πανδημίας, μέσω επιδόματος που να καλύπτει τις ανάγκες τους ονομάζεται παράλογη απαίτηση. Είναι, καθόλου τυχαία, η στιγμή που η κυβέρνηση της

ΝΔ εγκαινιάζει τα μέτρα στήριξης για τους εργοδότες με την επιδότηση εργασίας, προσπαθώντας στην ουσία να καταργήσει το κατακτημένο δικαίωμα στο επίδομα ανεργίας. Πρώτα, βέβαια, φρόντισε να είναι ψίχουλα που δε μπορούν να καλύψουν βασικές ανάγκες και να το δικαιούνται ελάχιστοι με βάση τα κριτήρια που θέσπισε για τη λήψη του.

Για άλλη μια φορά, πριμοδοτούνται οι εργοδότες, μέσω φθηνότερων, ελαστικών, ευέλικτων και “ωφελομένων” εργαζομένων. Ανοίγεται ο δρόμος για περαιτέρω διάσπαση των εργαζομένων και νέες μαζικές απολύσεις, μιας και οι κανονικές προσλήψεις και οι εργαζόμενοι με δικαιώματα “κοστίζουν”. Ταυτόχρονα, γίνεται και πάλι η αναγωγή στην ατομική ευθύνη του ανέργου, ο οποίος αν λαμβάνει επίδομα ανεργίας και έχει το δικαίωμα στην επιβίωση αναζητώντας δουλειά, παραμένει στατικός, παθητικός και χωρίς κίνητρο να δουλέψει. Όπως λίγο παλιότερα, είχαν παροτρύνει τους άνεργους για τους ίδιους λόγους και για την “προστασία” της ψυχολογικής τους υγείας να κάνουν εθελοντική εργασία για όσο διάστημα δεν εργάζονται.

Τη στιγμή, λοιπόν, που απειλείται η επιβίωση χιλιάδων ανέργων που βρέθηκαν στον δρόμο με βάση τη σωρεία απολύσεων του τελευταίου διαστήματος και εν μέσω μιας πανδημικής υγειονομικής απειλής, είναι αιτήματα άμεσης πάλης το επίδομα για όλους τους άνεργους χωρίς όρους και προϋποθέσεις για όλο το διάστημα της ανεργίας, η αύξηση του επιδόματος ανεργίας ώστε να καλύπτει το κόστος ζωής, η δωρεάν και πλήρης υγειονομική και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, η επιδότηση ενοικίου και βασικών λογαριασμών, να μη γίνει καμία έξωση και κανένας πλειστηριασμός σε βάρος ανέργου, να είναι δωρεάν οι μετακινήσεις και η πρόσβαση σε χώρους γνώσης και πολιτισμού. Η υπεράσπιση του δικαιώματος στη δουλειά και το αίτημα για μόνιμη και σταθερή δουλειά για όλους χρειάζεται να παλεύονται κάθε μέρα όπου οι άνεργοι ζουν και κινούνται, στους χώρους δουλειάς, στο πλαίσιο και τις ζυμώσεις του εργατικού και λαϊκού κινήματος. Μόνο μέσα από την οργάνωση και τη συγκρότηση των αγώνων μας μπορούμε να αντισταθούμε στον εφιάλτη της ανεργίας, να υπερασπιστούμε τη ζωή και τα δικαιώματά μας.